

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. д-р Пламен Стоянов Божинов, д.м.н.

Научноизследователски институт, Медицински университет - Плевен,
Ръководител на Клиника по нервни болести, МБАЛ „Сърце и мозък“ – Плевен.
Член на Научно жури, определено със заповед Р-109-375/22. 08. 2023г. на Ректора на
Медицински университет- Варна.

Във връзка с конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност „Нервни болести“ за нуждите на Факултета по „Медицина“ и Катедрата по Нервни болести и невронауки към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, и Втора клиника по нервни болести към УМБАЛ „Света Марина“ – Варна, обявен в държавен вестник, брой 54 от 23.06.2023г.

За конкурса са постъпили документите на единствен кандидат - д-р Михаел Емилов Цалта-Младенов, д.м., главен асистент към катедрата по Нервни болести и невронауки в МУ-Варна и лекар-невролог във Втора клиника по нервни болести на УМБАЛ „Св. Марина“ гр. Варна.

Кандидатът е представил всички необходими документи за участие в конкурса, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна.

Съгласно Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна, Заповед на Ректора Р-109-375/22.08.2023г., и протокол №1от проведеното първо заседание на Научното жури съм определен да изготвя рецензия по текущата процедура за заемане на АД „Доцент“.

I. Образование и преподавателска дейност:

Д-р Михаел Цалта-Младенов е роден през 1991г. в гр. Варна. Завършва средно образование през 2010г. в Трета природо-математическа гимназия в гр. Варна, а през 2016

г. завършва висше образование по специалност „Медицина“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна. От 12.12.2016г. е назначен като лекар-ординатор към Втора клиника по Нервни болести на УМБАЛ „Св. Марина“. От 01.06.2018г започва специализация по „Нервни болести“ в УМБАЛ „Св. Марина“ и на 01.01.2023 придобива специалност по „Нервни болести“. На 26.04.2021 след успешно защитен дисертационен труд на тема „Качество на живот при пациенти, преживели исхемичен мозъчен инсулт – клиничко-социални и невроизобразяващи проучвания“ в Медицински университет- Варна му е присъдена образователната и научна степен „доктор“. Преподавателската му дейност започва от 23.01.2018г, като до 08.09.2018г е хоноруван асистент към катедра „Нервни болести и невронауки“ към Медицински университет – Варна, впоследствие от 08.09.2018г - редовен асистент към катедрата. От 24.11.2021 и понастоящем е главен асистент към катедра „Нервни болести и невронауки“ към Медицински университет – Варна.

Участва в преподаването на дисциплината „Нервни болести“ на специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“, както и на „Медицина“ и „дентална медицина“ – българоезиково и англоезиково обучение в Медицински университет – Варна. Д-р Михаел Цалта-Младенов има над 5 години учебно-преподавателска дейност в катедра по Нервни болести и невронауки към МУ-Варна, с което покрива нормативните изисквания за заемане на АД „Доцент“. Учебната му натовареност покрива и надхвърля минималните изисквания от 100 аудиторни часа за семестър през последните 5 години.

Д-р Михаел Цалта-Младенов владее английски език. Притежава диплома за ВСД „Евокирани потенциали“. Преминал е множество обучителни курсове в страната и чужбина - Швейцария, Унгария, Хърватия, Нидерландия, Испания и Германия.

Член е на Българския лекарски съюз (БЛС), Българското дружество по неврология (БДН), Европейската организация по инсулт (ESO), Световната организация по инсулт (WSO), Международното дружеството по Паркинсонова болест и двигателни нарушения (MDS), Европейската академия по неврология (EAN), Международното дружество по главоболие (IHS).

II. Обща характеристика на научно-изследователската дейност на кандидата:

Научната дейност на кандидата д-р Михаел Цалта-Младенов, представена с научните трудове, подлежащи на резенциране в настоящия конкурс, отговаря напълно на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

В конкурса за заемане на АД „Доцент“ д-р Михаел Цалта-Младенов е представил общо 31 научни труда. Публикациите включват: 1 (един) Дисертационен труд и автореферат за придобиване на ОНС „Доктор“; 10 (десет) статии, равностойни на дисертационен труд; 13 (тринадесет) публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 6 (шест) публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове; 1 (една) пълнотекстова публикация в научно списания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „доцент“.

Д-р Михаел Цалта-Младенов е първи автор на 21 (67.7%) от представените за рецензиране научни трудове, а в останалите е втори или пореден автор.

Кандидатът е представил списък с 13 цитирания в национални и чуждестранни издания, както и приложение с импакт фактор (IF) съобразно списанията, в които са публикувани научните трудове достигащ, общо 71.348.

Научната продукция е широко достъпна в научните профили на кандидата – Google Scholar, Research Gate, ORCID, Web of Science и Scopus. Справката съобразно профила на Mihael Tsalta-Mladenov в Google Scholar показва общо 44 позовавания, h-индекс 3, което надвишава представената за рецензия научна продукция.

Кандидатът показва и висока активност в различни научни проекти: Посочена е информация за участието на д-р Михаел Цалта-Младенов в научни проекти: Проект №19020 фонд „Наука“: „Електронен регистър на инсулт, диабет и диабетна ретинопатия за изследване на епидемиологията на заболяванията и ефективността на мениджмънта им“; Проект №19013 фонд „Наука“ – „Продължително глюкозно мониториране при тип 2

захарен диабет – връзка с диабетна ретинопатия и диабетна нефропатия" и Проект № 21015 фонд „Наука“ – „Молекулни механизми на действие на цитодеокс: нови данни в подкрепа на невропротективни и антиоксидантни ефекти“.

III. Анализ на научната продукция на кандидата по направления:

Основните научни направления са: съдови заболявания на нервната система, невроинфекции, двигателни нарушения, неврологични усложнения при соматични заболявания, наследствени болести на нервната система и редки неврологични заболявания. Въз основа на това се оформят и някои основни приноси на кандидата разделени в следните направления:

– *Съдови заболявания:*

Изследванията на качеството на живот (КЖ) при пациенти преживели исхемичен мозъчен инсулт, техния рисков профил и факторите оказващи влияние върху изхода от инсульта, заемат основно място в научната продукция на кандидата. Има се предвид както тежестта на инсульта, така и индивидуалното КЖ на пациентите съпоставени и според провеждането на диференцирано лечение в острата фаза. Кандидатът установява статистически достоверни закономерности между конкретните показатели, които са с определен научно-приложен характер за страната.

Потвърждава ролята и определя релативния риск свързан с исхемичен инсулт на най-честите съдови рискови фактори (коригируеми и некоригируеми), както и установява високата честота на хипертоничната болест и дислипидемията, а сред по-високите възрастови групи и тази на захарния диабет и ритъмно-проводните нарушения (А1, Г8.1, Г7.3, Г7.9, Г8.1).

Направен е мета-анализ, доказващ влиянието на някои генетични фактори върху риска от исхемичен инсулт при пациенти в млада възраст (В4.10, Г7.12).

За първи път у нас е проведено комплексно изследване на качеството на живот след исхемичен мозъчен инсулт, като са установени най-засегнатите аспекти от живота през първите три месеца след острия инсулт и е идентифицирана негативната предиктивната стойност, по отношение на КЖ, на факторите напреднала възраст, женски пол, по-ниско ниво на образование и активна работа в

началото на инсульта, висок резултат по NIHSS скалата, инсульт с локализация предната мозъчна циркулация и продължителен болничен престой (А1, В4.4, В4.6 и В4.8).

Доказва многофакторното въздействие на исхемичният мозъчен инсульт (ИМИ) върху живота на пациентите, преживели острия стадий, като качеството на живот остава трайно понижено в рамките на първите три месеца след острия инсульт, а най-засегнатите аспекти са социалните дейности, движенията, дейностите от ежедневието, и тези извършвани със засегнатата ръка (А1, Г7.2 и Г8.2).

Сравнява качеството на живот при пациенти с проведена интравенозна тромболиза (ИВТ) и при такива без диференцирано лечение(В4.6.).

– *Невроинфекции:*

Представени са редки клинични случаи на бактериален менингит, усложнен с множествени исхемични мозъчни инсулти (В4.9), на тромбоза на кавернозен синус в хода на гноен сфеноидален синусит (Г7.13.) и на синдром на Гилен-Баре при COVID-19 инфекция (Г7.7.).

– *Двигателни нарушения:*

Описва успешното приложение на дълбока мозъчна стимулация (ДМС) при пациент с Късна болест на Паркинсон и медикаментозна непоносимост (Г7.8.).

Д-р Михаел Цалга-Младенов участва като съавтор и разглежда индикациите за приложение на ДМС при двигателни нарушения, механизма на действие, както и спецификите на невромодулирането при тези пациенти в практическото ръководство „Дълбока мозъчна стимулация – Кога и как?“, което не е приложено към документите за рецензиране по настоящия конкурс.

– *Редки неврологични болести:*

Описани са редки клинични случаи на пациенти с мултисистемен, рецидивиращ васкулит – Болест на Бехчет (В4.2); диабетна стриатопатия, като първа изява на недиагностициран захарен диабет тип II (В4.7); рецидивиращи инсулти вследствие на вроден дефицит на антитромбин III (Г7.5.); херидитарна

спастична параплегия (ХСП), при рядък вариант в RTN2 гена (с.232С>Т(р.Arg78Cys))(Г7.11.); остър исхемичен мозъчен инсулт (ИМИ) вследствие на миксома (В4.1).

IV. Основни научни и научно-приложни приноси:

Основните научни и научно-приложни приноси могат да се обобщят както следва:

1. За първи път у нас е проведено проспективно тримесечно проучване на качеството на живот на болни, преживели остър исхемичен мозъчен инсулт.
2. За първи път у нас е проведен сравнителен анализ, оценяващ качеството на живот при пациенти с исхемичен мозъчен инсулт във връзка с проведеното лечение (диференцирано или недиференцирано).
3. Доказва се, че Stroke Impact Scale 3.0 може успешно да се прилага при лонгитудинално обективно проследяване на качеството на живот след исхемичен мозъчен инсулт и да оцени неговата динамика в различните сфери на функциониране.
4. Установени са най-често засегнатите аспекти живота на пациенти преживели исхемичен мозъчен инсулт до третия месец от инсулта.
5. Установено е мултифакторно влияние върху здравословните, психологическите, социалните аспекти на живот в постинсултния период, сред които водеща роля имат определени съдови рискови фактори, изходната тежест на инсулта, промените в мозъчния паренхим.
6. Потвърждава ролята на съдовите рискови фактори в патогенезата на острия исхемичен мозъчен инсулт, като основно място заемат нелекуваната артериална хипертония, ритъмно-проводните нарушения, захарния диабет, злоупотребата с алкохол и тютюнопушенето.
7. Потвърждава се естествения ход на възстановяване след остър исхемичен мозъчен инсулт, като независимо от проведеното лечение се следва определена закономерност, качеството на живот остава трайно понишено, но се наблюдава най-изразено възстановяване през първите три месеца след инсулта.

8. Проведен е мета-анализ, доказващ влиянието на някои наследствени генетични фактори върху риска от исхемичен инсулт при млади хора.
9. Описани са редки клинични случаи, които са от теоретичен и практически интерес за клиничната практика.
10. Описани са индикациите и критериите за приложение на дълбока мозъчна стимулация при пациенти с двигателни нарушения.
11. Описан е клиничен случай представящ първоначалния опит от приложението на дълбока мозъчна стимулация като асистирана терапия при пациент с напреднала болест на Паркинсон.

V. Заключение:

В заключение представената научна продукция, научните и научно-приложните приноси, квалификацията, учебно-преподавателската и клиничната дейност, в конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“, са напълно достатъчни по обем и покриват нормативните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна.

Всичко гореописано ми дава увереността да дам своята положителна рецензия и да предложа на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за това, д-р Михаел Емилов Цалта-Младенов, д.м. да заеме академичната длъжност „Доцент“ по научна специалност Неврология към Катедра „Нервни болести и невронауки“ на Медицински Университет „проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна.

Дата:

16.10.2023

Изготвил рецензията:

Проф. д-р Пламен Стоянов Божинов, д.м.н.